

Remissammanställning – Riktlinjer för intern prissättning i Malmö stad

Samtliga nämnder har inkommit med remissvar avseende de föreslagna riktlinjerna för intern prissättning i Malmö stad. Samtliga remissinstanser ställer sig positiva, såväl till etableringen av riktlinjer såsom till utformning och innehåll generellt sett.

De synpunkter som framförts av fler än en nämnd har bedömts som mest relevanta och sammanställs samt bemöts nedan. I slutet av stycket samlas också ett antal intressanta synpunkter som enbart lyfts av någon enstaka nämnd.

Begreppet ”självkostnad”

Nämnderna ställer sig bakom att självkostnad används som ingångsvärde för intern prissättning inom staden. Önskemål finns dock om en mer detaljerad beskrivning av beräkningsprinciperna. Exempelvis önskar flera nämnder större tydlighet i hur overheadkostnader ska räknas fram och fördelas avseende en tjänst – är det enbart overheadkostnader som är direkt anknutna till tjänsten som ska räknas in eller även exempelvis centrala stabsfunktioner? Nämnderna funderar också över fasta lönekostnader som ska förhålla sig till svängningar i efterfrågan och behov av utvecklingsarbete som inledningsvis kan vara kostsam men på sikt bidra till effektiviseringar.

Stadskontorets kommentar:

Eftersom de olika interna köp-säljflödena skiljer sig åt både till karaktär, komplexitet kommer det inte vara möjligt att sätta riktlinje för hur mycket indirekta kostnader som ska ingå i självkostnaden. Utgångspunkten är att detta påslag ska vara skäligt och relevant.

Hur stor del av de indirekta kostnaderna som är relevanta och skäliga fastställs och dokumenteras i den överenskommelse som ska upprättas vid interna köp-säljflöden mellan förvaltningar.

Indexering av kostnader och förändringar under avtalstider

I det remitterade förslaget till riktlinjer förordas att indexering, motsvarande uppräknigen för pris och lön i kommunens budget, används vid löpande avtal. Samtliga nämnder ställer sig positiva till ett sådant förhållande, men några önskar förtydliganden. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden önskar att indexering var ett skall-krav snarare än ett riktmärke. Fritidsnämnden önskar förtydligande om i vilka fall denna princip får frångås.

I det remitterade förslaget till riktlinjer föreslås även att indexeringen bör ta hänsyn till gällande budgetförutsättningar för respektive budgetår, exempelvis avseende effektiviseringar eller andra justeringar. Ett par nämnder önskar här tydliggörande av på vilket sätt detta ska ske och någon nämnd vill tydliggöra behovet av att effektiviseringskrav på intäktfinansierade nämnder inte får falla ut i ökade priser för köpande nämnder, såvida detta inte särskilt specificeras i budget.

Grundskolenämnden hade gärna sett att eventuella effektiviseringskrav hos den köpande nämnden ska beaktas vid prissättningen, eftersom det påverkar vad den köpande nämnden har möjlighet att betala.

Flera nämnder lyfter också behov av förtydligande avseende vad som gäller vid oförutsedda händelser under avtalstid. I förslaget till riktlinjer står att eventuella avvikelser (under- eller överskott) mellan avtalat pris och verkliga kostnader ska dokumenteras tydligt i överenskommelsen mellan köpande och säljande nämnd. Flera nämnder vill ha stöd i hur denna dokumentation ska se ut, så att tillämpningen blir likvärdig inom kommunen. Någon nämnd önskar gränsvärden för när en avvikelse ska anses vara stor nog att reglera. En annan nämnd önskar att det ska framgå att utvärdering ligger på säljande nämnds ansvar.

Stadskontorets kommentar:

Stadskontoret menar att eftersom huvudprincipen är självkostnad kan inte indexering med kommunens uppräknigen för pris och lön vara ett skallkrav utan måste vara ett riktmärke. Självkostnaden är inte nödvändigtvis något som ökar varje år. I de fall då indexering görs för att undvika omfattande administration ska indexeringen inte överstiga kommunens uppräknigen för pris och lön. I riktlinjerna ersätter stadskontoret ordet riktmärke med tak för att skapa en ökad tydlighet.

Fritidsnämnden önskar förtydligande om i vilka fall det föreslagna riktmärket för indexering får frångås. Stadskontoret har reviderat riktlinjen så att riktmärket nu är ett pristak. Därför kan stadskontoret nu inte se något specifikt fall då förändringen i pris ska kunna överstiga taket. Observera detta endast gäller indexering. Om självkostnaden ökar mer än pris och löneutvecklingen i budget, på grund av prisförändringar i omvärlden, ska huvudprincipen självkostnad tillämpas och en diskussion om kvalitet och kvantitet tas mellan köpare och säljare för att begränsa kostnadsutvecklingen.

Formuleringen nedan finns remissversionen av riktlinjerna.

Vid indexeringen bör även hänsyn tas till årets gällande budgetförutsättningar, exempelvis eventuella effektiviseringar eller andra typer av justeringar som kan påverka köpande och/eller säljande nämnd.

Denna mening kompletteras med:

Hur hänsyn ska tas till gällande budgetförutsättningar ska framgå av den skriftliga dokumentationen.

För att betona vikten av en helhetssyn har även följande formulering lagts till.

I reglementet står att nämnderna i sin verksamhet ska värna hela staden och ha en helhetssyn på kommunens verksamhet. Detta är en viktig ingångsparameter i upprättande av överenskommelser mellan nämnder samt uppföljningen av dessa.

Syftet var att betona att hänsyn måste tas till förändringar i nämndernas förutsättningar att kunna genomföra sina åtaganden med begränsade resurser.

Nämndernas åsikter om eventuella effektiviseringskrav i budgeten påverkar inte prissättningen eftersom självkostnad är huvudprincipen. Dock bör nämnderna gemensamt komma fram till en nivå på kvantitet och kvalitet som gör att uppdraget kan genomföras på ett bra sätt för hela kommunen.

Dokumentationsmallar och gränsvärden för avvikelser är något som kan arbetas fram i etablerade kommungemensamma nätverk.

Riktlinjernas förhållande till lagstiftning och myndighetskrav samt förhållandet till extern prissättning

Ett par nämnder lyfter förhållandet mellan riktlinjernas förhållande till aktuell lagstiftning och myndighetsutövning som är förknippad med avgifter av olika slag. I vissa fall tar nämnder ut avgifter för tjänster av andra skäl än att täcka kostnader. Exempelvis säger trafikförordningen att avgift för parkering bör tas ut i syfte att reglera trafiken. Tekniska nämnden önskar i förekommande fall ett förtydligande av hur självkostnad ska räknas ut i relation till det.

Ibland levererar nämnderna samma tjänst till såväl externa parter som till aktörer inom kommunen. Gräv tillstånd, bygglov och miljöinspektioner kan vara sådana exempel. Nämnderna flaggar för potentiellt onödig administration om avgifterna ska skilja mellan extern och intern motpart.

Stadskontorets kommentar:

Huvudprincipen är att självkostnad gäller för samtliga interna köp- och säljrelationer mellan stadens nämnder. Undantaget från denna princip är den myndighetsutövning som sker mellan nämnder samt de fall då lagar och förordningar föreskriver en annan prissättning än självkostnad. Riktlinjerna har uppdaterats med detta.

Implementering av riktlinjerna

Två nämnder lyfter behovet av en flexibilitet i implementeringen av riktlinjerna. I tjänsteskrivelsen till remissen föreslogs att riktlinjerna skulle börja gälla från och med ingången av 2025. Nämnderna menar att vissa verksamhetsområden/avtalsförhållanden behöver längre omställningstid.

Stadskontorets kommentar: Stadskontoret föreslår att riktlinjerna ska gälla från och med 1 januari 2025, men enbart för överenskommelser som tecknas från och med detta datum. Implementeringen för samtliga köp- och säljrelationer sker successivt vid om- och nytecknande av överenskommelser mellan nämnderna. Dock ska samtliga överenskommelser omtecknas enligt riktlinjerna under 2025.

Internhyresmodell

Serviceämnden påpekar att den av kommunfullmäktige beslutade internhyresmodellen inte omfattas av alla delar i riktlinjen, eftersom inga överenskommelser skrivs mellan serviceförvaltningen och lokalnyttjande förvaltning.

Stadskontorets kommentar: Stadskontoret menar att huvudprincipen självkostnad i riktlinjen stämmer överens med internhyresmodellen. Det skrivs enligt överenskommelser mellan stadsfastigheter och lokalnyttjarna.

Övrigt synpunkter

- Tekniska nämnden önskar tillägga att transparensen bör gå åt båda hållen, det vill säga att även köparen behöver vara transparent gentemot säljaren.

Stadskontorets kommentar: Ett förtydligande har gjorts att köparen ska vara transparent avseende planerade förändringar av kvalitet och kvantitet.

- Avdömning enskilda fall

Stadskontorets kommentar: Det kommer inte finnas en instans för avdömning enskilda fall. I reglementet står att nämnderna i sin verksamhet ska värna hela staden och ha en helhetssyn på kommunens verksamhet.

- Önskemål om mallar och kompletterande instruktioner

Stadskontorets kommentar: Stadskontoret delar remissinstansernas åsikt att det ska finnas mallar och kompletterande instruktioner för köp-sälj flöden. Dock är detta inte något som kan finnas i en riktlinje utan något som arbetas fram i etablerade kommungemensamma nätverk.

- Självständigt budgetarbete, men i samstämmighet mellan nämnderna

Stadskontorets kommentar: Stadskontoret delar tekniska nämndens syn att budgetarbetet ska ske självständigt, men i samstämmighet mellan nämnderna.

- Översyn efterfrågas om fler tjänster kan kommunbidragsfinansieras för att slippa onödig fakturaadministration

Stadskontorets kommentar: Det efterfrågas en översyn om fler tjänster kan kommunbidragsfinansieras för att slippa onödig fakturaadministration. Detta är en del av de pågående följduppdragen i ärende STK-2023-140.